

FacNieuws 77

Tweewekelijkse nieuwsbrief van de faculteit Natuur- en Sterrenkunde

BESTUUR

ROB RUTTEN BENOEMD AAN UNIVERSITEIT VAN OSLO

Per 1 oktober 2002 is dr. R.J. Rutten benoemd tot Adjunct Professor (buitengewoon hoogleraar) aan het Institutt for Teoretisk Astrofysikk (Institute of Theoretical Astrophysics) van de Univeriteit van Oslo. Bij de benoeming hoort de leeropdracht *Observationele aspecten van de zonnefysica*.

Rob Rutten, thans senior docent / onderzoeker bij het Sterrenkundig Instituut, zal een keer of vier per jaar voor enige tijd naar Noorwegen gaan om onderwijs te geven en onderzoek te doen. De leeropdracht houdt ook de begeleiding van afstudeerstudenten en promovendi in. De faculteit feliciteert Rob Rutten met deze benoeming.

RAPPORT VISITATIE NATUUR- EN STERRENKUNDE UITGEBRACHT

Woensdag 9 oktober heeft de voorzitter van de visitatiecommissie, prof. dr. Jan Sengers, het visitatierapport Natuur- en Sterrenkunde aan de voorzitter van de VSNU, mr. Ed d'Hondt, aangeboden. Uit het rapport blijkt dat de kwaliteit van het onderwijs in de (Technische) Natuurkunde en Sterrenkunde in Nederland nog altijd zeer hoog is.

Het Nederlands doctoraal diploma kan zich meten met een Amerikaanse Mastergraad met thesis option. De hechte band tussen onderwijs en onderzoek is één van de grote pluspunten van de Nederlandse opleidingen. De toekomst van de Nederlandse Natuurkunde opleidingen loopt echter gevaar door de teruggang van de studenteninstroom. Nederland heeft eersterangs opleidingen in de (Technische) Natuurkunde en Sterrenkunde, iets waar Nederland trots op mag zijn. De visitatiecommissie constateert tot haar genoegen dat de hoge kwaliteit in de afgelopen periode gehandhaafd is. Hierdoor hebben de Nederlandse opleidingen (technische) Natuurkunde en Sterrenkunde nog steeds een uitstekende reputatie in de wereld.

Om ook in de toekomst dit niveau waar te kunnen maken, adviseert de commissie dat er meer tijd gestoken wordt in de begeleiding van studenten tijdens hun tweede en derde studiejaar, er meer verbreding komt in de propedeuse, er meer vrouwen instromen en dat er meer aandacht wordt besteed aan het werken met deadlines. Positieve ontwikkelingen in het onderwijs vindt de visitatiecommissie de grotere aandacht voor communicatieve vaardigheden en de vele uitwisselingsprogramma's met buitenlandse universiteiten en bedrijven.

Om de situatie nog verder te verbeteren adviseert de visitatiecommissie dat universiteiten zich duidelijker profileren en specialiseren. Het is daarbij van belang dat de universiteiten studenten na het behalen van het bachelordiploma voldoende mogelijkheden bieden over te stappen naar een andere universiteit. De aanbevelingen van de visitatiecommissie zijn op dit punt geheel in lijn met het Bachelor-Masterconvenant voor de (Technische) Natuurwetenschappen. Het volledige visitatierapport is via de VSNU website te downloaden:

<http://www.vsnunl>

Zie ook de facultaire website over de onderwijsvisiting bij:

<http://www.phys.uu.nl/nieuws/>

AFSCHEID PROF. PETER BUILTJES

Op 3 oktober jongstleden heeft het afscheidscolloquium plaatsgevonden van prof. dr. ir. P.J.H. Bultjes, getiteld *The tropospheric budget of ozon and aerosols*. Peter Bultjes was vijftien jaar bijzonder hoogleraar Atmosferische chemie op regionale/continentale schaal. Hij vervuult zijn aanstelling hier voor een deeltijd aanstelling aan de Freie Universität Berlin.

Peter was de rode draad in de pogingen een universitaire onderzoekdiscipline atmosferische chemie op te zetten. Hij combineerde deze benoeming met zijn werk als coördinator en senior research fellow bij TNO. Hij heeft een grote reputatie als onderzoeker en heeft een leidende rol gehad in EUROTRAC, een Europese organisatie die zich met vrijwel alle aspecten van de atmosferische chemie heeft beziggehouden en waarvan hij enige jaren voorzitter was van het scientific committee.

Voor diverse groepen studenten verzorgde hij de colleges *Chemie van de Atmosfeer* en hij begeleidde vele studenten bij hun scriptie. Hij was bovendien als promotor bij ruim twintig promoties betrokken.

De leerstoel Chemie van de Atmosfeer aan de Universiteit Utrecht was ingesteld vanwege de Stichting Lorentz-Van Itersonfonds TNO.

ONDERWIJS

CURSUS MORGENSTERREN

Al vanaf 1995 organiseert het Sterrenkundig Instituut een korte cursus Sterrenkunde voor meisjes uit de vijfde klas van het VWO, onder de titel "Morgensterren".

Astrid de Wijn (bijna 16) uit Bosch en Duin, "morgenster" van het eerste uur, krijgt op 31 augustus 1995 door prof.dr. Jan Kuijpers (SIU) het diploma overhandigd, het bewijs dat zij de cursus succesvol heeft doorlopen...

Tijdens deze cursus kunnen de scholieren op een leuke manier kennis maken met de opleiding sterrenkunde en het sterrenkundig onderzoek dat in Utrecht wordt gedaan. Werd de eerste cursus nog aan het eind van de zomervakantie georganiseerd, ze vindt nu plaats in de herfstvakantie. De cursus wordt gegeven in het Sterrenkundig Instituut op de zevende verdieping van het BBL. Overnacht en ontbeten wordt in de jeugdherberg "Rhijnauwen". (de foto is van Evert Landré)

>>> AGENDA <<<

PROMOTIES

Alle promoties vinden plaats in het Academiegebouw, Domplein 29

maandag 28 oktober 2002

ir. P.A.T.T. van Veenendaal (Houten)
Hot-wire chemical vapor deposition of polycrystalline silicon - from gas molecule to solar cell

promotor: prof.dr. R.E.I. Schropp
aanvang: 10:30

Toelichting: Een veelbelovend materiaal voor gebruik in dunne film zonnecellen is polykristallijn silicium (poly-Si:H) omdat dit materiaal niet degradeert als het wordt blootgesteld aan licht. Een relatief nieuwe methode om poly-Si:H te deponeren gaat door middel van chemische vorming uit damp met behulp van een hete draad; (Hot-Wire CVD). De belangrijkste eigen-

schappen hiervan zijn de hoge depositiesnelheid, lage kosten voor de depositieapparatuur en efficiënt gasverbruik. Tijdens zijn onderzoek heeft Patrick van Veenendaal het gehele spectrum van depositie, karakterisering en toepassing van poly-Si:H dunne films behandeld. Van gasmoleculen tot zonnecel.

COLLOQUIA, SYMPOSIA, E.D.

woensdag 16 oktober 2002

Astrofysisch Colloquium SIU/SRON
dr. Martin Harwit (Washington, DC, USA): *The energy and chemical budgets of the Universe since the end of the dark ages*
aanvang: 15:30, BBL 769

woensdag 16 oktober 2002

Seminarium Inst. Theoretische Fysica
prof.dr. A. Levelt-Sengers (NIST, Gaithersburg, Maryland, USA):
Diederik J. Korteweg, pioneer of criticality in 1891

aanvang: 16:00 (koffie/thee 15:45),
BBL 105B

woensdag 16 oktober 2002

Ornstein Colloquium
prof.dr. Leble (Gdansk, Polen):
Introduction to a kinetic-continuous description of medium disturbance dynamics
aanvang: 16:00, OL 260

dinsdag 22 oktober 2002

Astrofysisch Colloquium SIU/NOVA
prof.dr. Andrea Ferrara (Osservatorio Astrofisico di Acetri, Italia): *First stars, metals and very massive black holes*
aanvang: 15:30, BBL 769

woensdag 23 oktober 2002

Astrofysisch Colloq. NOVA/SRON
prof.dr. Heather Morrison (Case Western Reserve University, Cleveland, USA): *M31 - who damaged the disk?*

aanvang: 15:30, Confer.z. SRON

woensdag 23 oktober 2002

Seminarium Inst. Theoretische Fysica
dr. A. Achucarro (Leiden): *Vortices and flat directions*

aanvang: 16:00 (koffie/thee 15:45),
BBL 105B

vrijdag 25 oktober 2002

Seminarium Spinoza Instituut
dr. H. Dass (Chennai): *Emergence of the microcanonical state from a pure quantum state*

aanvang: 11:15, MG 401

woensdag 30 oktober 2002

Astrofysisch Colloquium SIU/SRON
dr. Paul Harding (Cleveland, USA):
The bulge, bar and inner halo of the Galaxy

aanvang: 15:30, confer.z. SRON

donderdag 31 oktober 2002

IGG Colloquium
dr. Mary Terrall (Dept. of History, UCLA, Los Angeles, USA): *Vis viva revisited*

aanvang: 15:30, BBL 361

dinsdag 5 november 2002

Natuurkundig Gezelschap te Utrecht
prof.dr. A. van Helden (N&S,UU)
Galileo en zijn telescoop: gelukkig of geniaal

aanvang: 20:00, Grote collegezaal faculteit Aardwetenschappen, ingang BBL, Princetonplein 5

Toelichting: *Galileo was de eerste die het heelal met een telescoop onderzocht. Tussen 1609 en 1612 was hij (mede)ontdekker van alle belangrijke verschijnselen die met de eerste telescopen konden worden waargenomen. Had hij geluk in de wetenschappelijke wedloop of was hij een betere wetenschapper dan zijn concurrenten? Door zijn tijdgenoten werd hij ervan beschuldigd zich de uitvinding van een Nederlander te hebben toegeëigend als zijn geesteskind. Bij verschillende gelegenheden is discussie ontstaan over de vraag of hij wel de eerste was die een bepaalde ontdekking had gedaan. Hij gebruikte soms anagrammen om zijn ontdekkingen aan te kondigen. Prof. Van Helden zal in zijn voordracht een overzicht geven van Galileo's hemelwaarnemingen en van de manieren waarop hij ze publiceerde. Hij zal de stelling verdedigen dat Galileo in verschillende opzichten de "eerste moderne natuurwetenschapper" was.*

Ingezonden mededeling

LAMINEREN

Sinds kort heeft de Reproductieafdeling de beschikking over een laminator. Hiermee is het mogelijk een vel papier aan beide kanten van een kunststof beschermplaat te voorzien in de formaten A5, A4 en A3. Nadere informatie is in te winnen bij Frans Choufoer van de Reproductieafdeling in het Caroline Bleeker Gebouw, tel. 1751

FACNIEUWS

Voor FacNieuws 77 en een overzicht van alle nummers zie:

<http://www1.phys.uu.nl/facnieuws/>

Contactpersonen

Peter Mertens & Evert Landré
Buys Ballot Laboratorium 155, resp. 160A, tel. 2725, resp. 5322
e-mail: facnieuws@phys.uu.nl

VOLGENDE FACNIEUWS

In verband met de herfstvakantie verschijnt FacNieuws 78 pas over drie weken, op dinsdag 5 november 2002

DEAD LINE FacNieuws 78:
vrijdag 1 november 2002